

Aan De Raad van Ministers
De Minister van Verkeer, Vervoer
en Ruimtelijke Planning
Mevrouw Zita Jesus-Leito
Berg Arrarat Perceel C
Alhier

Uw nummers 2017/040036 Uw brieven van: 18 oktober 2017 Ons nummer: 07112017.02 Willemstad, 7 november 2017
(letters):
Onderwerp: Voornemen benoeming commissarissen DC ANSP
(art. 9 P.B. 2014, no. 3 (GT))
Bijlage(n):

1 Inleiding

Middels besluit van 18 oktober 2017 van de Raad van Ministers met zaaknummer 2017/040036, ontvangen op 19 oktober 2017, is het voornemen inhoudende de benoeming van een tweetal leden van de raad van commissarissen bij van Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider N.V. (hierna: DC ANSP) aan de adviseur gemeld.

Op 20 juni 2014 (nummer: 20062014.01) en 25 juli 2016 (nummer: 25072016.02) heeft de adviseur reeds advies uitgebracht over de voorgenomen benoeming van commissarissen van DC ANSP. Voornoemd advies moet als integraal onderdeel worden gezien van dit advies.

De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de voorgedragen kandidaten ter benoeming als leden van de raad van commissarissen van DC ANSP e.e.a. aansluitend op het eerder uitgebracht advies.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit van de Raad van Ministers van 18 oktober 2017 (zaaknummer: 2017/040036);
- Brief van 18 oktober 2017 van de Minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning aan de Raad van Ministers betreffende de voordrachten;
- Brief van 18 oktober 2017 van de Minister aan de SBTNO met het voornemen;
- Brief van 3 november 2017 van de Minister aan de SBTNO naar aanleiding van het verzoek om nadere informatie;
- CV's van de voorgedragen kandidaten;
- Statuten van DC ANSP, laatstelijk gewijzigd op 25 mei 2012; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van DC ANSP van 6 november 2016.

3 Melding aan de adviseur

Bij het raadplegen van de informatie en aangeleverde documenten in de omslag met zaaknummer 2017/040036 welke aan de adviseur is aangeboden, is gebleken dat bepaalde informatie dan wel documenten ontbraken. Naar aanleiding daarvan heeft de adviseur middels brief d.d. 27 oktober 2017 (nummer: 227102017.02) de Minister verzocht om nadere informatie. Daarin is het volgende gesteld dan wel verzocht:

“(...)

Met betrekking tot de profielschets van DC ANSP heeft de adviseur op 21 oktober 2013, no. 21102013.01 advies uitgebracht. De adviseur had geen zwaarwegende bezwaren tegen de vastgestelde samenstelling van de raad van commissarissen DC ANSP met in achtname van het gestelde in voornoemd advies. Het is de adviseur niet bekend of voornoemde profielschets conform het advies van de adviseur reeds nader is uitgewerkt en aangepast. De adviseur zal bij de toetsing van de voorgedragen kandidaat voornoemde samenstelling van de raad van commissarissen DC ANSP aangevuld door de vereisten zoals vervat in de algemene profielschets hanteren als toetsingskader als de profielschets nog niet is aangepast.

In dit kader verwijst de adviseur ook naar zijn advies van 20 juni 2014 no. 20062014.01 inzake voornemen tot benoeming bestuurslid DC ANSP waarin gesteld is dat “indien een dergelijk geval zich weer voordoet waarbij er een specifieke samenstelling dan wel profielschets is en aan hetgeen gesteld in dit advies niet is voldaan, zal de adviseur in het vervolg niet anders kunnen stellen dat er zwaarwegende bezwaren zijn tegen de voorgenomen benoeming(en)”

De kandidaten zijn door de Minister weliswaar enigszins gemotiveerd aan de adviseur gemeld, echter blijkt niet dat er rekening is gehouden met de samenstelling zoals vervat in de profielschets van de DC ANSP. Er is in dit geval niet voor beide kandidaten aangegeven ter invulling van welk profiel van DC ANSP het voornemen bestaat om de kandidaten te benoemen. Een Algemeen profiel van de raad van commissarissen DC ANSP zoals het voornemen is om ████████ in te benoemen is er niet in de profielschets DC ANSP.

Conform artikel 9 van de Landsverordening corporate governance ontvangt de adviseur gaarne alsnog het volgende:

- De huidige samenstelling van de raad van commissarissen van DC ANSP met daarbij aangegeven in welk profiel de leden zijn benoemd, datum van benoeming en datum van aftreden;
- De aangepaste en vastgestelde profielschets van DC ANSP conform het advies van 21 oktober 2013 van de adviseur;
- De mededeling ter invulling van welk profiel het voornemen bestaat om de voorgedragen kandidaten te benoemen als commissaris bij DC ANSP;
- De motivering of de kandidaat aan de vereisten van de betreffende profiel voldoet;

Ter wille van een snellere afhandeling kan de verzochte informatie eveneens per e-mail (donaldepalm@sbtno.org) aan de adviseur worden verstuurd. In het kader van de wettelijke termijn waarin de adviseur na ontvangst van een melding een advies moet uitbrengen, ontvangt de adviseur de verzochte informatie zo spoedig mogelijk, doch binnen vijf werkdagen na dagtekening van dit schrijven zijnde uiterlijk op 3 november 2017.

Mocht u aan de hand van het bovenvermelde vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u contact opnemen met de adviseur (tel. 434-3612).

“(...)”

Op voornoemd verzoek van de adviseur heeft de Minister middels schrijven d.d. 3 november 2017 nadere informatie verstrekt. Tevens heeft de adviseur een “profiel van de raad van commissarissen DC ANSP” d.d. 11 September 2014 mogen ontvangen alsmede een “aftreedrooster leden raad van commissarissen DC ANSP” d.d. 9 mei 2017 mogen ontvangen.

4 Profielschets DC ANSP

Naar aanleiding van de melding van de Minister betreffende de vaststelling van de profielschets van DC ANSP heeft de adviseur op 21 oktober 2013 een advies met nummer 21102013.01 uitgebracht. In dat advies heeft de adviseur gesteld:

“(...)

Met betrekking tot voorgaande heeft de directeur van de DC ANSP aangegeven dat de volgende profielschets reeds op 5 april 2012 door de AVA is vastgesteld. Een voorafgaande toetsing zoals door de verordening wordt voorgeschreven heeft echter niet plaatsgevonden.

De vastgestelde profielschets is als volgt.

Profielschets Commissarissen NAATC

- a. twee commissarissen moeten deskundig zijn op het gebied van luchtverkeersleiding.
- b. één commissaris moet deskundig zijn op het gebied van luchtvaart;
- c. één commissaris moet deskundig zijn op het gebied van luchthavens;
- d. één commissaris moet deskundig zijn op juridische gebied;
- e. één commissaris is een financieel expert
- f. één commissaris moet deskundig zijn op bedrijfseconomisch gebied.

Hetgeen dat door de DC ANSP als profielschets heeft vastgesteld betreft de samenstelling van de Raad van Commissarissen. Tegen deze samenstelling heeft de adviseur geen bezwaar.

De Raad van Commissarissen dient naast de samenstelling ook het profiel van de commissarissen op te stellen en te laten vaststellen. Dit laatste is niet in de stukken aangetroffen. Zolang de Raad van Commissarissen het profiel niet heeft vastgesteld zullen de vereisten van de algemene profielschets van toepassing zijn.

Geadviseerd wordt om de DC ANSP alsnog het profiel de commissarissen te laten opstellen.

(...)"

De adviseur heeft nadien geen melding meer mogen ontvangen voor de toetsing van de aangepasten dan wel aangevulde profielschets DC ANSP.

De thans overlegde profielschets DC ANSP van 11 september 2014 heeft de adviseur niet eerder mogen ontvangen ter toetsing conform artikel 8 van de Landsverordening.

Alhoewel de Minister niet gevraagd heeft om de aangeleverde profielschets DC ANSP te toetsen, zal de adviseur, gelet op het feit dat dit document gebruikt is voor de voordracht van de kandidaten de profielschets DC ANSP toetsen.

Bij besluit d.d. 22 september 2010 no. 2010/55035 is een algemene profielschets vastgesteld voor de leden van de raad van commissarissen van de overheidsentiteiten (hierna: de Algemene Profielschets). De voormalige adviseur corporate governance Stichting overheidsaccountantsbureau (hierna: SOAB) heeft bij schrijven d.d. 27 oktober 2010 met kenmerk 10/0924C/JC onder andere geadviseerd om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen per overheidsentiteit vast te stellen, waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten alsook de specifieke risico's van de betreffende overheidsentiteit (hierna: het Advies SOAB). Daarvoor dient onder meer te worden gekeken naar de doelomschrijving zoals opgenomen in de statuten van de betreffende stichting samen met de wijze waarop de betreffende stichting haar doel moet trachten te realiseren. Ook zou kunnen worden gekeken naar de specifieke uitdagingen zowel op korte als op lange termijn waarmee de betreffende stichting te kampen heeft (zal kunnen).

Artikel 2.3 van de Code stelt het volgende met betrekking tot de deskundigheid en samenstelling van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Deze samenstelling dient te berusten op een bewuste keuze voor kwaliteit ter uitoefening van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen stelt een profielschets op voor de leden van de raad van commissarissen van de overheidsentiteit. Ter zake van de gewenste grootte en samenstelling wordt rekening gehouden met de aard en de omvang van de overheidsentiteit en haar onderneming alsook de in dit kader gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen. De profielschets dient onder andere een weerslag te zijn van de aard van de activiteiten, de internationalisatiegraad, de omvang en de specifieke risico's op middellange en lange termijn van de onderneming. Daarbij moet concreet rekening worden gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten alsook de specifieke risico's van de desbetreffende overheidsentiteit.

Conform het voorgaande dient de profielschets het volgende te omvatten:

- Een profiel voor iedere afzonderlijke commissaris dan wel een groep van commissarissen, de samenstelling van de raad van commissarissen alsmede de grote (omvang) van de raad van commissarissen oftewel het aantal commissarissen; en
- De profielschets en samenstelling dienen zo concreet mogelijk te worden opgesteld opdat de voorgedragen kandidaten hieraan kunnen worden getoetst.

De als bijlage gevoegde profielschets DC ANSP is als volgt opgebouwd:

1. Inleiding
 - 1.1. Reikwijdte
 - 1.2. Wettelijke basis voor de profielschets
 - 1.3. Het criterium van een “behoorlijke taakvervulling” als uitgangspunt
2. De operationele omgeving van het bedrijf
 - 2.1. Inleiding
 - 2.2. Omvang van het bedrijf
 - 2.3. Aard van de kernactiviteiten van het bedrijf
 - 2.4. Internationaliseringsgraad van het bedrijf
 - 2.5. Specifieke uitdagingen en risico's voor het bedrijf
3. Algemene profielschets
 - 3.1. Algemene eisen aan de kwaliteit van de leden van de raad van commissarissen van overheidsvennootschappen.
 - 3.2. Algemene eisen aan de samenstelling van de raad van commissarissen van overheidsvennootschappen
4. Specifieke profielschets
 - 4.1. Inleiding
 - 4.2. Specifiek voor de DC ANSP benodigde deskundigheden in de raad van commissarissen
 - 4.3. Omvang van de raad van commissarissen
 - 4.4. Samenstelling van de raad van commissarissen
 - 4.5. Eisen ten aanzien van het voorzitterschap van de raad van commissarissen
5. Advies vaststelling en evaluatie van de profielschets
 - 5.1. Advies corporate governance adviseur
 - 5.2. Vaststelling en jaarlijkse evaluatie

Met betrekking tot het gestelde in onderdelen 1 en 2 van de profielschets DC ANSP heeft de adviseur geen inhoudelijke aan- en opmerkingen. Het betreft een algemene omschrijving van de aard, omvang en werkzaamheden van het bedrijf als mede de wettelijke kaders voor het bedrijf. Onder paragraaf 1.2. wordt verwezen naar A.B. 2009 no. 96, volledigheidshalve zij vermeld dat er sinds januari 2014 een geconsolideerd tekst is voor de Code en de Landsverordening, zijnde PB 2014 No. 3 (G.T.) en PB 2014 No. 4 (G.T.).

Voor wat betreft de algemene eisen, zoals vervat in paragraaf 3.1, waaraan alle leden van de raad van commissarissen moeten voldoen heeft de DC ANSP aansluiting gezocht bij de algemene profielschets zoals vastgesteld door het Bestuurscollege bij besluit van 22 september 2010. De door het Bestuurscollege vastgestelde eisen waren minimum vereisten. Afhankelijke van de aard, complexiteit en omvang van de entiteit had ieder entiteit deze moeten aanpassen dan wel aanscherpen voor hun entiteit.

Gelet op de aard en internationaliseringsgraad van de DC ANSP had het op de weg gelegen van de DC ANSP om deze eisen aan te scherpen. Geadviseerd wordt om gelet op het

voorgaande dat alle leden minstens beschikken over een HBO-opleiding dan wel een WO denk- en werkniveau.

Tevens wordt geadviseerd om de volgende vereisten op te nemen in het algemeen gedeelte.

- ervaring in een toezichthoudende functie dan wel ervaring in een vergelijkbare bestuursfunctie;
- certificaat van de cursus Code Corporate Governance (binnen 6 maanden te halen);

Volledigheidshalve wordt hierbij benadrukt dat voor iedere kandidaat derhalve voldaan dient te zijn aan de vereiste bestuurservaring, zijnde dat er voldoende ervaring dient te zijn opgedaan als een bestuurslid dan wel als lid van een raad van commissarissen van een rechtspersoon dan wel een toezichthoudende functie moet hebben bekleed of over een daaraan vergelijkbare bestuurservaring moet beschikken. Verwezen wordt naar het gestelde in het advies van de adviseur van 16 maart 2015 no. 16032015.01 met betrekking tot voornemen tot benoeming commissarissen Core N.V.

Voor wat betreft de omvang van de raad van commissarissen zoals vervat in paragraaf 4.3 van de profielschets, zij gesteld dat de omvang concreet dient te worden vastgesteld. De statuten geven een minimum en een maximum en in de profielschets dient de omvang te worden vastgesteld op grond van onder andere de aard omvang en complexiteit van de entiteit. Uit het aftreedrooster kan worden afgeleid dat kennelijk de omvang van de raad van commissarissen is vastgesteld op 5 leden. Dit dient echter expliciet onder paragraaf 4.3 vermeld te worden. Een omvang van vijf (5) leden komt de adviseur niet onredelijk voor. De adviseur heeft geen bezwaren indien de omvang op vijf (5) leden is vastgesteld.

In paragraaf 4.4. heeft de DC ANSP de volgende samenstelling voor de raad van commissarissen aangegeven indien de raad zou bestaan uit 7 leden.

- 2 leden met deskundigheid op het gebied van luchtverkeersleiding;
- 1 lid met deskundigheid op het gebied van luchtvaart
- 1 lid met deskundigheid op het gebied van luchthavens
- 1 lid met deskundigheid op juridische gebied
- 1 lid met deskundigheid op financieel gebied
- 1 lid met deskundigheid op bedrijfseconomisch gebied.

Uitgaande van de samenstelling zoals vervat in paragraaf 3.2 en hetgeen vervat in het rooster van aftreden komt de adviseur tot de conclusie dat bij een omvang van de raad van commissarissen van 5 leden de samenstelling als volgt is:

- 1 lid met deskundigheid op het gebied van luchtverkeersleiding;
- 1 lid met deskundigheid op het gebied van luchtvaart
- 1 lid met deskundigheid op juridische gebied
- 1 lid met deskundigheid op financieel gebied
- 1 lid met deskundigheid op bedrijfseconomisch gebied.

De adviseur heeft geen bezwaar tegen bovengenoemde samenstelling van de raad van commissarissen.

Voor wat betreft het profiel van de juridische deskundige wordt echter voorgesteld om deze aan te vullen met de vereiste dat hij minimaal 5 jaar ervaring moet hebben als jurist en kennis en ervaring moet hebben met vennootschapsrecht.

De Minister wordt geadviseerd om te bewerkstelligen dat de profielschets DC ANSP met inachtneming van het gestelde in dit advies wordt aangepast en conform artikel 16 lid 4 van de statuten van DC ANSP wordt vastgesteld.

Volledigheidshalve brengt de adviseur ook onder de aandacht van de Minister dat conform artikel 2.3 van de Code de profielschets een openbaar stuk is en derhalve door de vennootschap openbaar gemaakt dient te worden

5 Toetsing voornemen tot benoeming commissarissen

In overeenstemming met artikel 16 lid 1 van de statuten heeft DC ANSP een raad van commissarissen, bestaande uit minimaal drie en maximaal zeven natuurlijke personen. Conform artikel 16 lid 3 van de Statuten worden de commissarissen door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd en conform artikel 16 lid 4 stelt de raad van commissarissen een profielschets vast voor de raad van commissarissen en legt deze ter goedkeuring voor aan de algemene vergadering van aandeelhouders. Voor wat betreft de omvang en samenstelling heeft de raad van commissarissen een profielschets vastgesteld op 11 september 2014.

Voor de toetsing van de voorgedragen kandidaten zal de adviseur als toetsingskader gebruiken de door DC ANSP vastgestelde profielschets met in achtneming van het gestelde door de adviseur in dit advies.

Volgens het rooster van aftreden is de raad van commissarissen DC ANSP momenteel als volgt samengesteld:

Naam	Principaal	Datum benoeming	Aftreeddatum	Profiel	Functie
R. Tromp	Curaçao	1 Okt 2014	30 Sept 2018	Luchtvaart	Lid
M. Beringer	Nederland	15 Sept 2016	14 Sept 2020	Luchtverkeersleiding	Lid
A. Agard	Curaçao	15 Sept 2016	45 Sept 2020	Bedrijfseconomische	Lid
Vacant				Financieel	
Vacant				Juridisch	

In het schrijven van 3 november 2017 schrijft de Minister dat momenteel twee (2) vacatures zijn in de raad van commissarissen DC ANSP. De Minister geeft in haar schrijven niet aan welke profielen er vacant zijn. Uit het rooster van aftreden in samenhang met de profielschets DC ANSP volgt dat de twee vacante profielen die van een financieel deskundige en juridische deskundige betreft. Ook is de functie van voorzitter vacant.

Het voornemen van de Minister is om mevrouw Shayra Willems, met kennis en ervaring als financieel expert te benoemen als financieel deskundige in de raad van commissarissen van DC ANSP. De Minister stelt in haar schrijven dat mevrouw Willems sinds 1997 verschillende functies heeft vervuld waaronder verschillende op management en directieniveau. Gedurende meer dan 20 jaar heeft zij uitgebreide kennis en ervaring opgebouwd als financieel expert bij voornamelijk financiële instellingen, waaronder een bank op Curaçao. Zij heeft een WO studie in Groningen, Nederland, afgerond in de accountancy, registeraccountant. Op basis van haar opleiding en werkervaring voldoet mevrouw Willems aan het profiel van financieel expert aldus de Minister.

Uit de beoordeling van het CV van mevrouw Shayra Willems en de motivering van de Minister kan redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaat, gelet op haar opleiding en werkervaring alsmede het feit dat zij bestuurservaring heeft, voldoet aan de in de profielschets van DC ANSP gestelde eisen voor een financieel deskundige. De adviseur heeft dan ook op grond van het voorgaande geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming

van mevrouw Shayra Willems als lid van de raad van commissarissen van DC ANSP in het profiel van financieel deskundige.

Het voornemen van de Minister is tevens om [REDACTED] met kennis en ervaring in de luchtvaart als luchtvaartdeskundige voor te dragen in de raad van commissarissen van DC ANSP.

De Minister schrijft dat [REDACTED] sinds jaar 1978 een aantal vliegbrevetten heeft behaald. Hij heeft hierdoor uitgebreide kennis en ervaring opgebouwd in de luchtvaartsector. Hij heeft sinds 1969 verschillende functies vervuld op management en directieniveau, waaronder bij de Curaçaose Dok Maatschappij en de OGEM. Hij heeft in het jaar 1968 zijn HTS diploma behaald aan de Hogere Zeevaartschool De Ruyterschool te Vlissingen, Nederland. In het jaar 1978 heeft hij zijn brevet als sportvlieger behaald, in 1984 zijn B3 brevet als beroepsvlieger en in 1987 een Amerikaans brevet die hem de mogelijkheid heeft gegeven om meermotorige vliegtuigen te besturen. Op basis van zijn opleiding en werkervaring voldoet [REDACTED] aan het profiel van luchtvaart expert aldus de Minister

Uit de beoordeling van het CV van [REDACTED] volgt dat hij in de periode 1976 – 1993 hoofd van de dienst afdeling Scheepshuidbehandeling bij de DOK is geweest. Naast het feit dat [REDACTED] een aantal vliegbrevetten heeft waaronder ook voor beroepsvlieger volgt uit zijn CV niet dat hij werkzaam is geweest in de luchtvaart dan wel op een andere wijze ervaring heeft opgedaan om als luchtvaart deskundige te kunnen worden aangemerkt. Na zijn werkperiode bij de DOK heeft hij sinds 1993 audiovisuele werkzaamheden verricht met een eigen bedrijf. Uit zijn CV blijkt ook niet dat hij over de vereiste bestuurservaring beschikt, zijnde dat er voldoende ervaring dient te zijn opgedaan als een bestuurslid dan wel als lid van een raad van commissarissen van een rechtspersoon dan wel dat hij een toezichthoudende functie moet hebben bekleed of over een daaraan vergelijkbare bestuurservaring moet beschikken.

Gelet op het voorgaande komt de adviseur niet tot de conclusie dat de voorgedragen kandidaat voldoet aan de vereisten zoals gesteld in de profielschets DC ANSP en in het bijzonder die van Luchtvaart expert.

Afgezien van het voorgaande zij gesteld dat momenteel het profiel van een luchtvaart deskundige niet vacant is. Slecht het profiel van een juridisch deskundige is momenteel vacant. De voorgedragen kandidaat voldoet ook niet aan dit profiel.

Gelet op het voorgaande heeft de adviseur zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van [REDACTED] als lid van de raad van commissarissen DC ANSP.

6 Conclusie en Advies

- De Minister wordt geadviseerd om te bewerkstelligen dat de profielschets DC ANSP met inachtneming van het gestelde in dit advies wordt aangepast en conform artikel 16 lid 4 van de statuten van DC ANSP wordt vastgesteld.
- Met inachtneming van hetgeen gesteld is in dit advies heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen de vaststelling van de profielschets voor de raad van commissarissen DC ANSP.
- De Minister wordt geadviseerd om te bewerkstelligen dat de profielschets conform artikel 2.3 van de Code openbaar is.
- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van mevrouw S. Willems als lid van de raad van commissarissen van DC ANSP in het profiel van financieel deskundige.
- De adviseur heeft zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van [REDACTED] als lid van de raad van commissarissen van DC ANSP om de in dit advies aangegeven redenen.

SBTNO
De adviseur corporate governance
cc. Minister-President
Minister van Financiën

SBTNO website

